

DOMOVINA

Ogiasi:

Sa i mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, sredni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Sa celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Poškova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Protest JDS. v odločilnem trenutku.

Načelstvo JDS. je sprejelo na svoji včerajšnji seji po obširni razpravi o našem zunanjepolitičnem položaju sledečo resolucijo:

Načelstvo slovenskega dela JDS. smatra za svojo dolžnost, da v odločilnem trenutku protestira proti vsakemu popuščanju v vprašanju zapadne meje, zlasti glede Reke. Nenaraven kompromis, ki bi dal Italijanom suvereniteto nad Reko ter nas oropal Liburnije, pomeni gospodarsko propast velikega dela Jugoslavije, zlasti ožjega slovenskega ozemlja ter izroča tujemu gospodstvu še nadaljnjih preko stotisoč jugoslovanskih duš. Globoko vznemirjeni vsled poročil, da vlada brez zaslivanja ministra zunanjih zadev odloča v takem kompromisu, nas navdajajo s strahom izjave ministra dr. Korošca na shodu zaupnikov SLS., ki govorijo o popuščanju naše vlade kakor o gotovem dejstvu, izjave, ki so v nasprotju z nedavno ob-

ljubo ministra Spalajkovača v Narodnem Predstavništvu, da bo sedanja vlada nadaljevala odločno zunanjo politiko Davidovičevega kabineta in s slovesnim proglašenjem, ki ga je podal predsednik Narodnega predstavništva v imenu vseh parlamentarnih strank. Vlado, ki ne bi neizprosno zastopala življenjskih interesov našega naroda niti toliko, kolikor nam jih priznava Wilson, bi upravičeno zadela obtožba narodnega izdajalstva. Vrhutega smatramo, da se nahaja sedanja vlada v krizi in da že vsled tega ne more storiti v tako velikih državnih vprašanjih kakor je reško nobene odločilnega sklepa. Narod brez razlike plemen in stanov zahteva, da ostanemo v vprašanju Reke trdno na stališču odklonitve vsakega kompromisa ter je prepričan, da bi bilo popuščanje sramotno za Jugoslavijo. Zato rotimo odločujoče činitelje naj se brez obzira borijo za našo Reko in odklanjajo vsak gnil in nečasten kompromis.

Dosti je!

Zagreb, 8. aprila. V nedeljo se bo vršila tu velika medstrankarska manifestačna skupščina proti nadaljnemu popuščanju v jadranskem vprašanju. Enake skupščine bodo tudi v Beogradu, Nišu, Osijeku, Sarajevu in Splitu.

(Nam se zdijo te manifestacije odveč. Vlada dobro pozna razpoloženje naroda in tudi parlament je že rekel svojo besedo. Narod čaka na sklepe vlade in ako v vladi sedijo izdajalci, se ti ne bodo mogli izgovarjati, da niso poznali razpoloženje v narodu! Vlada ne sme odnehati, ker ji narod ni dal te pravice!)

Dr. Brejc za čistost uprave.

Ljubljana, 9. aprila. Imenitnega vodjo glavarstva imajo v Ljutomeru. Pred kratkim je bil prestavljen v Novo mesto in se ni izvedelo, zakaj. Ko je prišla klerikalna vlada na krmilo, je razglasila, da je dr. Žerjav premestil Vavpotiča iz Ljutomera iz političnega sovraštva. Dr. Brejcu je bilo to dovolj, da je Vavpotiča takoj premestil nazaj v Ljutomer in s tem državi napravil velike stroške. Stališče Vavpotiča v ljutomerskem okraju je pač nevzdržno. Ko so orožniki zasledili veliko konjsko tihotapstvo, je imel vodja glavarstva soditi in med drugim tudi odločiti o uporabi izkupička. Pri tem je tudi sebi prisodil veliko nagrado. Zasluga za to, da so tihotapce vlovili, sicer ni imel, a zdelo se je, da bi oni orožniki in železničarji preveč dobili, če bi se stvar „navzgor“ ne delila. Pri nas smo ponosni na čistost uprave, dr. Brejc pa daje posebno politična zadoščenja ljudem, ki bi morali biti zadovoljni, da je čim debelejši plašč usmiljenja vrgla prejšnja vlada nanje.

Zmede s poletnim časom.

Ljubljana, dne 9. aprila. Danes ponoči ima v Jugoslaviji nastopiti poletni čas. Tako je sklenil ministrski svet in tako poročajo beograjski listi. Danes ob polnoči bi morali premakniti kazalce za eno uro naprej, a nihče o tem še ni uradno obveščen. Nikdo ne ve, ali bodo vlaki ta dan hodili eno preje kot navadno, ali ne. Tudi na sodiščih še ni razglašeno kako je z novim časom. Lahko se pa pripeti, da se bo še danes, zadnji uro izdal brzoglavni ukaz na vse strani in jutri bo zmeda že popolna. Vlada je z uvedbo poletnega časa že sploh napravila veli-

ko budalost, ki nima prav nobene koristi, pač pa še povečuje nezadovoljstvo. Na deželi se ljudje z novim časom samo begajo, v mestih daljši dan nič ne hasne, ker je itak podnevi uveden osemurni delavnik. Posledica uvedbe letnega časa bo le ta, da bodo ljudje sicer preje vstajali, zato bodo pa cel dan sitni in še bolj nezadovoljni. Tudi poraba na živilih bo večja, ker bodo ljudje že preje in večkrat lačni. Spati zaradi letnega časa ne gre nihče preje. Luči se ne prihrani zato prav nič, delali pa ljudje pri današnji delamrznosti tudi ne bodo več kot sedaj. Vlada pa ni napravila le te napake, da je sklenila uvesti poletni čas, marveč je bila še toliko nepredvidna, da je izročila ta sklep v izvršitev najbolj zaspanemu ministru Trifkoviću. Tega bo treba preje še prav pošteno podrezati, predno se mu bo zljubilo izvršiti sklep ministrskega sveta. Najboljše pa je, če nanj sploh pozabi in objavi razglas šele po 30. septembru, ko letni čas mine. Tudi iz dejstva kako uvaja ministrstvo letni čas je razvidno, da je vlada popolnoma nesposobna in da državljanom ne dela drugega kot škodo in zmedo.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

LDU Beograd, 7. april. Včeraj je bil na dvoru bivši minister prosvete dr. Marinković. Regent je izjavil željo, da se politična situacija razbistri, še preden se sestane parlament. Tekom današnjega dne je podpredsednik dr. Ribar nadaljeval posvetovanja z načelniki strank. Kakor javljajo listi, bodo te dni pozvane na dvor razne osebnosti zaradi informacije.

ZAKON O DAVKU NA VOJNE BOGATASE PODPISAN.

LDU Beograd, 7. aprila. Njegova Visokost regent Aleksander je podpisal ukaz, s katerim stopa v veljavo začasni zakon o davku za vojne bogataše, ki je bil še v avgustu pr. l. stavljen v parlamentu na dnevni red. Ta zakon je bil pretresan v finančnem odseku in soglasno sprejet kot nujen.

Dr. TRUMBIĆ OPERIRAN.

LDU Pariz, 7. aprila. Minister zunanjih stvari dr. Trumbić je šel dne 1. aprila v sanatorij, kjer se je dne 3. aprila podvrgel operaciji, ki jo je izvršil dr. Pasquali. Operacija je popolnoma uspela. Dr. Trumbić pa ostane še nekaj časa v postelji.

IZGREDI ZAPELJANIH KMETOV V OKOLICI BELOVARA.

LDU Zagreb, 8. aprila. Povodom naredbe o določitvi maksimalnih cen živilom je v mestu Belovaru in okolici prišlo do nezadovoljnosti in protiakcije, ki se je izražala v tem, da so kmetje sklenili, da ne bodo več nosili živeža na trg v Belovar. V to svrhu so pred mestom postavili straže, ki so odvezemale živila onim, ki so ga nesli v mesto in na železniških postajah čakali na prihod vlakov ter potnikom odvezemali živila. Ker so vsi poizkusi upravnih oblasti, opozoriti kmete na nezakonitost njihovega početja, ostali brezuspešni, so oblasti poslale orožnike, da zagotovijo nemoten promet vlakov. Dne 7. t. m. se je na mostu pri železniški postaji Trojstvo zbralo več skupin kmetov, ki so hoteli ustaviti vlak. Poveljnik orožniškega oddelka, kapetan Panič, je prihitel z desetimi orožniki na lice mesta. Množica ga je obkolila in nekdo ga je napadel z nožem. Iz množice je padlo tudi nekaj strelcev iz samokresov, vsled česar je bil en orožnik ranjen. Orožniki so nato začeli streljati. En izgrednik je bil na mestu mrtev, osem pa jih je bilo težko ranjenih, od katerih je eden kesneje v bolnici umrl. Ostali utegnejo okrevati. Oblasti so prišli kolovodjov upora in ga izročili sodišču. Mir in red je zopet vzpostavljen.

ŠTAB 2. POLKA ČESKIH LEGIJONARJEV NA POTU V LJUBLJANO.

LDU Ljubljana, 8. aprila. Danes je došel v Trst generalni štab 2. polka čehoslovaških legijonarjev „Jiri z Podebrad“, ki pride v soboto v Ljubljano. Pričakovati je slovesnega sprejema.

UMOR NAČELNIKA DENJIKINOVEGA ŠTABA.

LDU London, 8. aprila. (DunKU — Brezlično.) Iz Carigrada se poroča, da sta načelnika Denjikinovega generalnega štaba, generala Romanovskega, ki je hkrati z Denjikinom prišel v Carigrad, v ponedeljek pri ruskem poslanstvu ubila dva ruska častnika. Krivca sta pobegnila.

RESEN POLOŽAJ V PALESTINI.

LDU London, 8. aprila. (DunKU — Brezlično.) Iz Kahire poročajo, da je na Velikonočni ponedeljek prišlo v Jeruzalemu do ponovnih spopadov med židi in mohamedanci. Govori se, da je položaj v Palestini zelo resen. Popotna dovoljenja v Palestino in Egipt so bila ukinjena. Angleške čete so bile odpoklicane na zapadni breg Sueškega prekopa.

TIROLSKI POSLANCI ODLOŽILI SVOJE MANDATE.

LDU Dunaj, 8. aprila. (CTU) V soboto so nemški nacionalci v gornjeavstrijski deželni zbornici napadli socialnodemokratskega poslanca Baumgärtla in ga tako poškodovali, da je brez zavesti obležal. Krivci so bili aretirani.

LDU Dunaj, 8. aprila. (CTU) Vsi tirolski poslanci deželne zbornice in narodne skupščine so odložili svoje mandate vsled nastopa državnega kancelarja dr. Rennerja v vprašanju priključitve Avstrije Nemčiji. (Dr. Renner je proti priključitvi Avstrije k Nemčiji. Op. ur.)

SPOPADI MED FRANCOZI IN NEMCI V FRANKFURTU.

Frankfurt, 8. aprila. Med francosko posadko in prebivalstvom je prišlo na več krajih do spopadov, tekom katerih je bilo na nemški strani več oseb ubitih, oziroma ranjenih. V mestu vlada zopet red.

Shod zaupnikov farovške stranke.

Preteklo sredo je klerikalna stranka ponovno doprinesla dokaz, da je vse laž, kar pišejo njeni listi in kar govore njeni agitatorji o njeni ljudskosti. Shod zaupnikov, ki se je vršil v Ljubljani pod firmo SLS., je pokazal, da je bil to le shod duhovščine in njenih podreptnikov. Shodu je predsedoval kaplan Korošec, na shodu je govoril tajnik SLS., ki je tudi duhovnik (dr. Kulovec), v imenu Hrvatov je shod pozdravil pop Šimrak, vsem skupaj pa je poslal svoj blagoslov ljubljanski škof Jeglič. Med poslušalci je bilo vse črno kaplanov, fajmoštrov in dekanov, okoli katerih je bila zbrana le mala čreda nedolžnih ovac. Posebno pomemben značaj je dala shodu dejstvo, da se ga je udeležila tudi šusteršičijanska duhovščina ter da so bili navzočni vsi oni denucijantje, ki so spravljali na začetku vojne in med njo naše poštene ljudi v strelske jarke in na vislice. Manjkali seveda niso tudi oni župani, ki so agitirali za vojna posojila ter ljudem nasilno rekvirirali žito in živino.

Glavni govornik je bil dr. Korošec, ki je ta dan skušal v svojem nastopu prekositi svojega prednika — dr. Šusteršiča. Da je Korošec zvit jezuit, o tem smo si že dolgo na jasnem, a da zna biti ta katoliški kaplan tudi neotesan in surov, tega do zadnje srede nismo vedeli. Sedaj se nam ne zdi več čudno, zakaj se zadnji čas širi po klerikalnem časopisju taka brezmejna brezobraznost in podivjanost. Ako nastopa načelnik stranke takoj, kot je nastopil dr. Korošec na shodu svojih zaupnikov v sredo, potem seveda ne moremo od njegovih agitatorjev nič boljšega pričakovati.

Dr. Korošec je psoval na vse strani, podtikal in krivil resnico. Socialdemokrate je zmerjal za „socialpatriote“, samostojnim kmetom je dejal, da so le privesek „liberalnih krčmarjev, prekupcev in verižnikov“, demokrate je obkladal z liberalci itd. Ko je govoril o liberalcih, je povedal več prav debelih laži. Tako n. pr. je lagal, da so demokratje v zadnjem času izpremenili ime, ko vsak pismen politik ve, da je bila Demokratska stranka v Ljubljani ustanovljena že leta 1918. Lagal je o zvezi demokratov z Nemci, ko klerikalci nikdar ne bodo mogli zatajiti, da so se kmalu po septembarskih dogodkih zvezali z Nemci, delali v deželnem zboru z njimi skupno politiko in spravili v ljubljanski občinski svet šest ali sedem Nemcev. Višek hudobije pa je dosegel Korošec s trditvijo, da je glavno delo demokratske stranke — „korupcija“. Za to svojo trditve, ki je ni z ničemer drugim kot s svojim lažnim jezikom podprl, bo predsednik SLS. že, dobil svoje plačilo. Dr. Korošec bi vsaj kot minister moral biti toliko dostojen, da bi navedel, v čem obstoja ta korupcija in kdo je zakrivil korupcijo. Predsednik SLS. in minister dr. Korošec je pa rajše samo obrekoval.

Nad vse značilno je, kako je Korošec v nič deval vse druge stranke in jim napovedoval smrt. Liberalce je napravil že kar za mrtve, četudi je o njih največ govoril, bržčas iz strahu pred njihovo posmrtno senco. To je govoril tisti Korošec, ki se je pustil svojčas v svoji castihlepnosti po rokah nositi od liberalcev, to je tisti Korošec, kateremu so morali v dunajškem parlamentu liberalci sestavljati govore in interpelacije, katerim on ni bil kos. **O oče, o oče Korošec, kako globoko ste padli!** Tako kot je govoril o liberalcih dr. Korošec, je sicer govoril tudi že njegov prednik, dr. Šusteršič, pa je vendarle njega preje hudič vzel kot „liberalce“. Isto se bo zgodilo tudi Korošcu, O tem je lahko prepričan!

Shod zaupnikov farovške stranke je bil očitno prvi večji volilni shod. Smola je za Korošca, da so mu uredniki govor stenografirali in priobčili. Tako duševno revščino, kot jo je ta minister in načelnik SLS. prodajal na unionskem shodu, bi jo lahko trosil na shodu Marijinih devic na Limbarski gori. Občinstvo, kateremu je Korošec govoril v Unionu, sicer po politični prepričanosti ni bilo veliko boljše od Marijinih devic, vendar pa je jugoslovanska javnost od zaupnega shoda SLS. vsaj nekaj politične višine pričakovala. O stvareh, ki zanimajo danes vsakogar, dr. Korošec še besedice ni izpregovoril. Kakor grob je molčal o valuti. Nobenemu udeležencu na shodu niti na misel ni prišlo, da bi ga vprašal, kako zagovarja om svoje izdajstvo na valuti. Vsa strupena gonja zoper rešitev valutnega vprašanja in vse nezadovoljstvo je za

klerikalce prenehalo, čim so Korošec, Roškar in Jankovič sedli na ministrske stolce. In jadransko vprašanje? Kakor mačka okoli vrele kaše, je hodil Korošec okoli Reke. Namesto da bi podal izjavo, da bo njegova stranka izstopila iz vlade, čim bi se hotelo žrtvovati Reko, se Korošec že naprej opravičuje, ako do tega pride. Ni pa nobenega dvoma, da bosta samo Korošec in Laginja kriva, ako izgubimo Reko, ker proti volji teh

dveh vlada ne more skleniti o jadranskem vprašanju ničesar.

Zaupni shod farovške stranke je končno potekel brez vsake večje nezgode. Potem, ko so kaplane in župnike nahujskali, so še natrosili svojim vernim ljudem nekaj peska v oči z namenom, da nekaj mesecev zopet ne bodo mogli ločiti resnice od laži ter poštenosti od zvijače in hudobije. Obisk shoda je bil za nekdanj vsega-mogočno SLS. naravnost klavern dokaz, da ljudstvo, četudi je čez glavo zasuznjeno v farovškem jarmu, počasi vendarle izpregleduje. Umevno! Z razpadom Avstrije se je začel tudi neizogibni propad farovške stranke.

„Po duhovščini gre vera gor in gre dol.“

Na Dolenjskem se je zgodil dogodek, ki v kričeih barvah in nepobitno osvetljuje razpoloženje velike večine naše duhovščine, kadar se ji je treba odločiti ali hoče služiti Bogu ali hudiču.

Farovška stranka je napovedala v dotičnem kraju političen shod. Župnik je vodil priprave, med tednom je agitiral, na dan shoda v nedeljo, ki je Gospodov dan, se je tako daleč udal posvetni brigi za klerikalni politični shod, da je prišel pred oltar v sami srajci brez mašnega plašča in še hujše: v bližnji vasi se je boril med smrtjo in življenjem težko bolan bolnik, proseč tolažila zadnje popotnike. Sorodniki so poslali v župnišče po župnika, da pride k umirajočemu s sv. obhajilom. Župnik ni utegnil. Bil je prva oseba na katoliškem političnem shodu. Bolnik je kmalu nato umrl brez cerkvene tolažbe.

Kristus pravi: ne ubijaj! Kdo je ubil umirajočega, ki je še pravi čas prosil za pomoč? Katoliški duhovnik, ki mu je posvetnost in politika več kot briga za duše. Kdo je ugonobil dušo svojega soseda in propastil končni namen vsega življenja svojega farana. Katoliški duhovnik, ki se briga za ta svet, v onega po smrti pa sam ne veruje. Če bi veroval, si ne moremo misliti tolike surovosti, brezsrčnosti in podivjanosti, da bi mogel odreči pomoč tam, kjer bi moral vsak navaden priprost kristjan pomagati, kaj šele duhovnik, ki ima nad seboj svoje cerkvene in božje postave in kot uradnik duševnih zadev odgovornost napram škofu in državi. Za to ni drugega naravnega pojasnila, kot da **katoliška politikujoča duhovščina ni več verna**. Ona je v svoji duši odpadla takrat, ko je briga za posvetne stvari v njej zmagala nad dušebrižništvom.

Velik, glavni in v nebo vpijoči greh dela politikujoča duhovščina proti temeljnemu nauku kristjanske čednosti o ljubezni do bližnjega, ako pusti tik pred smrtjo se nahajajočega bolnika brez tolažilne besede, brez sredstev, da pride v kraj večne sreče. Pomislimo samo duševni položaj takega reveža vseh revežev! On veruje, peša mu telo, onemogli so mu udje, pred seboj vidi koščeno mrzlo smrt, grob — konec tega sveta. Človeški naravni nagon mu veli, da noče umreti in če ni več zanj prostora tu, hoče življenje nadaljevati onkraj. Upa, oprime se s tresočo bledo roko rešilnega razpela. Pred seboj vidi dve možnosti: kraj svetlobe, sreče, večne blaženosti — in kraj teme, muk, ognja, smrada, hudičev, večnega trpljenja. Vse to vidi pred seboj, groza vseh groz jemlje živcem življenje, srcu otripanje, kri zastaja. Veruje v nadaljevanje, še vedno upa v srečo, prosi in pričakuje v svoji vernosti „posredovalca med Bogom in zemljani“, da ga spasi, da mu nudi zadnje zdravilo, ki ga povede v kraj večno blaženih. — Zastonj je upal in čakal! Se en utrip, zadnji hreščec vzdih in mučno zleknenje — umrl je brez tolažbe sv. vere, na katero se je opiralo celo njegovo življenje. Duhovniki, ki jih je imel za žive svetnike in božje odposlance na tem svetu, več ne verujejo, se ne brigajo za svoj poklic in za posmrtno življenje. Izneverili so se Kristusu, ta svet jim je vse, tega se oklepajo z vso silo, z vso močjo, z vsemi štirimi svojimi strasti, ljubezni in sovraštvom. Politika, denar, volitve, vlada v občini, v državi — to jim je vse. Zgrešili so pot v raj, so v službah diabolov in Luciferja. Resničen je pregovor: „Po duhovščini gre vera gor in gre dol“.

Dopisi.

Trebnje. — Pri spovednici! Ubog grešnik je prišel opraviti svojo velikonočno dolžnost. Odpro se vratca. — „Prosim duhovni oče...“ „Ah kaj! Grehe povej! Ali kaj bereš? ‚Domoljuba‘, ‚Bogoljuba‘?“ — „Ne! ‚Domovino‘!“ — „Ali obljubiš, da ne boš več?“ — „Ne, tega ne morem!“ „Zbogom!“ Ali naj se jezimo nad nestrpno kaplana Platiše? Kaj še! Ali naj priporočamo dekanu Plantariču, da prime pobesnelega kaplana za greben? Se ne izplača! Naj le po sili odpirajo ljudem oči — bo preje konec.

Nedelja! Pot me pelje mimo starega gradu. Pod gradom truma otrok. Kamenje frči naokrog, da se moram skrbno ozirati, da ne dobim kaj v glavo. — „Kaj delajo ti otroci tukaj?“ vprašam staro ženo. — „K telovadbi gredo, k telovadbi — tja gori v grad. Veste, to so mladi ‚Orli‘.“ — „A tako? Zbogom mati!“

Zopet nedelja, in sicer cvetna! Ljudje se vsujejo od desete maše. Oljke! Butare! Hosana! — Bratje, ljubite se med seboj! — Po cesti pride vojak, — prideljen naborni komisiji, ki je preje ta dar poslovala v Trebnjem. Bral sem mu iz svežega lica, da je ponosen, da služi svoji in svojih očetov pravi domovini. Ko pride mimo gruče fantov, mu zažene eden — Kolenčev iz Hudejega — brez vsakega povoda v glavo debel kamen, da se je revež v krvi zgrudil na tla — a junak je pobegnil. — Bože mili! Kar tako brez povoda napasti človeka pri belem dnevu sredi ceste, in to rodnega brata! Ali ima taka zver v človeški podobi sploh še kako srce? Ah! ne! ne!

Položaj državnih cestarjev. Težko je menda najti še kak stan, ki bi bil tako zapuščen, kakor smo državni cestarji. Vsi državni uslužbenci so

po ministrski naredbi z dne 31. decembra 1919. dobili draginjske doklade, mi pa po mnenju gospoda gradbenega ravnatelja Klinarja nimamo pravice do njih, češ da smo poljedelci, obrtniki in da živimo zunaj na deželi ter da so se redni dohodki cestarjev že tako 1½krat povečali. Res je, da so se naši prejemki zvišali, vendar pa niti približno ne v onem razmerju, kakor so narastle cene življenjskim potrebščinam. Da bi si zamogli nabaviti morda kaj oblačila, na to sploh ni niti misliti. Morali bi živeti najmanj pet mesecev brez vsake hrane. Poleg tega je nezadostno poskrbljeno tudi za stanovanja cestarjev. Mimogrede sem opazoval cestarjevo stanovanje ob državni cesti. Našel sem z deskami zabita okna eraričnega stanovanja in v njem pri svetlem dnevu v temi sedečega cestarja. Kaj pravi gradbeni urad k temu? Mislimo, da bi bilo treba samo malo dobre volje, pa bi se ti nedostatki lahko kmalu popravili. Gmotni položaj cestarjev postaja od dne do dne obupnejši in zato je dolžnost merodajnih činiteljev, da napravijo vse potrebne korake, da jim vsaj nekoliko olajšajo težavno življenje.

Iz Hinjske fare nas vprašuje eden naših naročnikov, kako je to, da tobačna uprava tako na kratko drži kmeta-tobakarja. Pri nas, — tako pravi, — je edino razvedrilo, če pri delu ali po težkem naporu, dobiš med zobe malo „klobase“ ali si moreš nažgati pipo. To pa se je že skoro docela kmetu onemogočilo. Preje si namreč dobil, če si imel karto, vsaj po pet zavitkov pa po par „štang klobase“. Sedaj pa ne dobiš niti enega „pakelca“, še manj pa „klobas“, pač pa ti ponujajo tobak za cigarete, na kar nas eden ni niti navajen, niti si revni Kranjčan vsled draginje in visokih cen tobaka ne more privoščiti, neglede tudi na to, da okorna in trda kmetska roka s svojimi žulji ni za zvijanje cigaret. In vendar imajo nekateri posamezniki tobaka dovolj. Od kod pride to? Vsekakor bo morala

finančna uprava začeti s strožjo kontrolo, pred vsem pa poskrbeti, da pride na kmeta več takega tobaka, ki more zanj prihajati v poštev. Če se noben drug stan ne da zapostavljati, se tudi kmet ne bo pustil.

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. Preskrba s sladkorjem. Sedanja Protić-Koroševa vlada se briga za vse, samo ne za potrebe prebivalstva. Cene sladkorni repi še do sedaj ni določila in kmetje nočejo sejati sladkorne repe dokler ne vedo, po kakšni ceni jo bodo tovarne odkupile. Ta vladina malomarnost nas bo prihodnje leto zopet veljala kako milijardo kron, ker bomo morali sladkor za drag denar kupovati v tujini, namesto da bi ga doma pridelali.

g. Nekaj iz bombažne industrije. Pred svetovno vojno so bila vretena v predilnicah razdeljena na posamezne države tako-le: Anglija 59,317.187, Združene države ameriške 32,227.840, Nemčija 10,162.872, Rusija 7,665.654, Francija 7,400.000, Indija 6,596.862, Avstro-Ogrska 4,941.320, Italija 4,582.000, Japonska 2,203.978. Druge države so štejele izpod 2 milijona vreten. Vojna je to razmerje precej izpremenila. Rusija je izgubila svoje zapadne pokrajine, v katerih je bila ta industrija najbolj razvita, na Poljsko, Nemčija izgubi na Alzaškem v korist Francije okroglo poldrugi milijon vreten. V Ameriki, na Japonskem in v Indiji se je tekstilna industrija za časa vojne zelo razvila. Od bivše Avstrije odpade na Čehoslovaško 73 odstotkov tekstilne industrije. Na Slovenskem so tri predilnice, in sicer v Trzinu, Litiji in Preboldu v Savinjski dolini. Morali se bomo brigati, da razvijemo čim bolj to vrsto industrije, katere izdelki so nam tako potrebni in jih moramo kupovati za drag denar v inozemstvu.

g. Promet med Jugoslavijo in Čehoslovaško. Pražka kreditna banka je ustanovila v družbi z nekaterimi pražskimi veletrgovci „Češko-srbsko zadružno“, izvozno in uvozno družbo s 500.000 čehoslovaškimi kronami kot kapitalom. Čehoslovaki rabijo naša živila ravnotako kot drugi naši sosedi.

g. Vrednost madžarske krone. Na Madžarskem so žigosali krone in pri tem odtegnili 50 odstotkov. S tem je vrednost madžarske krone tako skočila, da je ona že večja od naše krone. To je naravnost strahovita obsodba finančne politike Protić-Koroševe vlade. Madžarska je izšla iz vojne premagana bolj kot Nemčija, Avstrija in Bolgarska. Ona je razkosana in zožena na polovico poprejšnjega svojega ozemlja; izgubila je svoj položaj kot velesila, izgubila najrodovitnejše in najbogatejše kraje, prestala boljševiško revolucijo in monarhistično protirevolucijo — in danes velja njen denar več od našega! To daje misliti naši malomarni vladi, posebno pa finančnemu ministru, ki je menda samo zato tukaj, da uničuje vrednost našega denarja. O, daleč bomo še prišli s Protić-Koroševno vlado!

g. Razdelitev lokomotiv in vagonov. Na Dunaju deluje mednarodna komisija za razdelitev lokomotiv in vagonov bivše avstro-ogrške monarhije na nove države. Razdeliti se ima 250.000 vagonov in 11.000 lokomotiv. V komisiji je zastopana tudi Jugoslavija, ki ima tudi dobiti svoj del.

Politični pregled.

V Ljubljani se je vršil te dni

shod klerikalnih zaupnikov,

kar se je poznalo že po tem, da je bilo v Ljubljani vse polno duhovnikov z dežele, ki so menda edini zaupniki te stranke, ki pravi, da je ljudska.

Še niso končane

občinske volitve na Hrvaškem,

ampak iz dosedanjih izidov se vidi, da zmagojujejo v kmetijskih občinah najbolj demokrati, medtem ko vladne stranke propadajo. Naši klerikalni listi pač povečujejo vsako klerikalno zmago, da bi napravili vtis, da klerikalci napredujejo, v resnici pa stojijo proti demokratom prav slabo. V varaždinskem okraju n. pr. so dobili demokrati v vseh občinah do sedaj 94 odbornikov, socialisti 5, klerikalci samo 18, frankovci 5, Radičevci 6, Zidje 3, Magdičevci 8, izvenstrankarji 13, hrvaška zajednica pa — nič, čeprav je na vladi in je tudi ban iz njene sredine. Kmetško ljudstvo voli povsod po

večini demokrate, samo po mestih, kjer je veliko delavstva, so zelo napredovali komunisti, medtem ko vladne stranke naravnost strahovito nazadujejo, ker se sedanjo vlado narodne nesreče nihče ni zadovoljen.

Zadnje dni je vladalo povsod v Jugoslaviji veliko

razburjenje zaradi reškega vprašanja,

ker se je razširil glas, da se misli doseči sporazum na tej podlagi, da mi pustimo Reko Italiji in dobimo zato Skader. Omladina vseh treh jugoslovanskih vseučilišč — v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani — je posebno odločno protestirala proti vsaki možnosti take rešitve jadranskega vprašanja in zagrebški visokošolci so brzojavili celo prestolonasledniku-regentu, da do tega na noben način ne sme priti. General Zečević, prvi adjutant regentov, je poslal zagrebškim visokošolcem brzojav naslednje vsebine: „Prestolonaslednik-regent je prejel vašo brzojavko z dne 2. aprila. Njemu je na tem, da omladina ne veruje govoricam, da je vlada pristala, žrtvovati Reko in ozemlje Istre med Učko in Voloskim za kraje okoli Skadra. Nam vsem sta draga Reka, kakor Skader in nikomur bi ne bilo ljubo, žrtvovati eno ali drugo. Prestolonaslednik in vlada polagata vse svoj vpliv in vso svojo avtoriteto na to, da očuvata našemu kraljestvu Reko in Skader, kajti Reka in Skader sta za nas življenjskega pomena.“ Iz tega brzojava se vidi, da reško vprašanje še ni končno rešeno in da se še vrši diplomatski boj in upati je, da bo ta končal z našim uspehom.

Italija nam poskuša škodovati, kjer se more. Sedaj poročajo iz Londona, da so zavezniki sklenili, da se izvrši

v Črni Gori ljudsko glasovanje

o tem, ali se dežela združi z Jugoslavijo, ali pa ostane samostojna, navzlic temu, da je že l. 1918 črnogorska velika narodna skupščina proglasila združitev z Jugoslavijo. Italija bi hotela na vsak način, da bi Črna Gora ostala samostojna, deloma zato, ker bi potem bila Jugoslavija vendar malo manjša, pa tudi zato, ker je bivši črnogorski kralj Nikolaj tast italijanskega kralja. Pa iz vsega tega vendar ne bo nič, ker črnogorsko ljudstvo dobro ve, da je za njega edina rešitev v veliki in močni Jugoslaviji in bo tako tudi glasovalo, ako se londonsko poročilo potrdi in res pride do ljudskega glasovanja.

Razmere na Reki, kjer se še vedno nahaja pustolovec d'Annunzio, so tako žalostne, da je danes že vse

reško prebivalstvo proti d'Annunziju,

ker ako se mesto kmalu ne osvobodi od tega „Odrešenika“, bo kmalu popolnoma propadlo. Sedaj je izbruhnil velik štrajk na Reki, ki utegne postati splošen. Delavci so izročili reškemu „Consiglio nazionale“ (narodnemu svetu) spomenico, v kateri zahtevajo med drugim vrnitev vseh delavcev, ki so bili izgnani iz Reke zaradi nasprotovanja d'Annunziju, dalje naj se vzpostavi promet z Jugoslavijo in da se sedanje poveljstvo (d'Annunzio) takoj odstrani iz mesta, ker pri teh razmerah ni mogoče, da bi se mesto razvijalo ter da bi delavstvo doseglo ugodnejše življenjske pogoje. Pustolovec d'Annunzio se pač ni obnesel in je dovedel Reko na rob gospodarskega propada.

Na Nemškem so komunisti zahtevali uvedbo diktature proletarijata takoj, ko je bil strt puč monarhističnih generalov, ampak cele Nemčije komunisti niso mogli dobiti v svojo oblast. Sedaj je tudi v industrijskem ozemlju

komunizem premagan

in vladne čete so vkorakale že v Essen, trdnjavo komunistov. Je pač tako, da se v današnjih demokratičnih časih ne more vzdržati nobena diktatura, pa naj ona pride od zgoraj ali od spodaj, ker ljudstvo hoče svobodo in kakor je padla vlada plemičev, tako se tudi vlada enega društvenega razreda nad drugimi ne more vzdržati. Komunizem je v svojem bistvu protidemokratičen, ker izvršuje nasilje enega stanu nad drugimi stanovi, nasilja pa nihče noče prenašati. Nasilna vlada komunistov na Madžarskem je morala pasti in padla bo tudi sedanja nasilna vlada plemičev, ki mislijo sedaj, da smejo delati kar hočejo. Zmagala bo povsod prava demokracija, ki hoče odpraviti socialne krivice, obenem pa zasigurati vsem družabnim slojem in razredom popolno ravnopravnost in svobodo.

Tudi na Ruskem ne ostane vedno tako, kot je sedaj,

ruski boljševiki

so začeli uvidevati, da navzlic njihovim lepim

teorijam propada gospodarstvo in vse, ker delavci sami vendar ne morejo upravljati države, ki je preveč kompliciran stroj, da bi mogli upravljati z njim ljudje brez potrebne izobrazbe. To je te dni Ljening sam priznal, rekoč, da se brez izobraženih ljudi niti tovarne ne morejo voditi. Marsikaj pametnega in dobrega se je storilo v Rusiji pod boljševiškim režimom, ampak država je navzlic temu na robu gospodarskega propada, ker delavci sami, brez sodelovanja drugih stanov, pač ne morejo voditi države. Kakor so začeli iskati izobražene ljudi za vodstvo tovarn, tako jih bodo morali iskati tudi za drugo in tudi s kmetom se bodo morali sporazumeti in prišel bo čas, ko bo sovjetsko vlado zamenjal pravi demokratični režim.

Novosti.

n. Zaupni sestanek JDS. v Ljutomeru. Na velikonočni ponedeljek dopoldne je sklicalo tajništvo Demokratske stranke v Mariboru zaupen sestanek v Ljutomeru. Zaupniki iz ljutomerskega in radgonskega okraja so prišli polnoštevilno. Poročal je narodni zastopnik prof. Voglar o političnem položaju. Izvolil se je poseben krajevni odbor JDS. za imenovana okraja, kojemu je zaupništvo naročilo, da se pobriga tudi za gospodarske organizacije. G. notar Koder iz Murske Sobotice je poročal zelo zanimivo o prekmurskih razmerah. Tudi tozadevno so se storili primerni sklepi. Soglasno se je določila nedelja, 25. aprila, za javen demokratski shod dopoldne v Ljutomeru, popoldne pa v Gornji Radgoni.

n. Zaupni sestanek JDS. v Ormožu. Dne 5. aprila se je vršil tukaj sestanek zaupnikov iz ormoškega okraja, na katerem je poročal profesor Voglar o sedanjem političnem položaju. Po živahni debati se je sklenilo, da se vrši v Ormožu v nedeljo dne 18. aprila 1920. javen shod JDS.

n. Vsem dobrim srcem. V noči od 22. na 23. marca t.l. je izbruhnil v Dvorski vasi, občina Sv. Gregor, politični okraj Kočevje, požar, ki je upepelil 11 posestnikov skupno 22 hiš in gospodarskih poslopij. Razen stavb je zgorelo prizadetim vse gospodarsko orodje, obleka, živila in perutnina. Skupna škoda znaša približno 640.000 K, zavarovani pa so bili prizadeti le za malenkostne vsote. Da se odpomore bednemu stanju pogorelcev, razpisujem s tem nabiranje milih darov po vsej Sloveniji. Darove sprejema v Ljubljani poverjenstvo za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat ljubljanski, na deželi vsa okrajna glavarstva in politične ekspozičture, nadalje mestni magistrati v Celju in Ptuj. Darovi se bodo objavili v „Uradnem listu“ in oddali svojemu namenu. — Remec s.r.

n. Jedro italijanstva v Trstu v stavki. Najzvestejši med zvestimi, jedro nekdanje takozvane italijanske irredente v Trstu, so morali poseči po samopomoči, ker ima njih mati, Italija, gluha ušesa za njihove obupne prošnje. Ker vlada že cele mesece zavlačuje ureditev njihovih prejemkov, so v nedeljo dopoldne stopili vsi mestni nastavljenjenci v stavko. Vodovod, plinarne, elektrarne, mestni uradi, tramvaj, profesorji, učitelji, redarji, gasilci, z eno besedo: sploh vsi mestni uslužbenci počivajo. Posledice te stavke so seveda silno občutne za prebivalstvo. Mesto je brez razsvetljave in si javni lokali pomagajo s svečami. Zlasti težko se občuti pomanjkanje plina, ker kuha skoro tri četrtine prebivalstva s plinom. Vojaštvo se vede popolnoma rezervirano, državna policija ima dela čez glavo, ker so se tatvine in napadi silno pomnožili. Listi izhajajo samo na dveh straneh, stavljeni na roko. Razburjenje je velikansko in vlada skoro brez moči, zlasti ker je prebivalstvo na strani stavkajočih kljub temu, da resno občuti posledice stavke.

n. Bogat plen. V blagajni bratov Kolovrat v Klatovem na Češkem, so našle češke oblasti za poldrug milijon zlatega denarja. Ker denar ni bil naznanjen, so ga zaplenili.

n. Reclam umrl. Svetovnoznani založnik znan Reklamove knjižice, Hans Reclam, je umrl te dni v Leipzigu v 80. letu svoje starosti. Odveč bi bilo govoriti o velikem pomenu njegove knjižnice za Nemce, kakor tudi za druge narode. Za borih 12 krajcarjev si lahko dobil vsako svetovno delo v nemškem prevodu. Zalibog so se vsled splošne gospodarske krize podražile sedaj tudi te cenene knjižice.

n. 75 milijonov kron je dovolila čehoslovaška narodna skupščina za gradnjo novih električnih cestnih železnic.

n. **Obsojen verižnik.** Bosanec Omer Babič iz Prijedora je prišel v Ljubljano ter potom veriženja nakupil od nekega Antona Cigoja 500 vreč, kakor tudi 35 kg sveč. Verižniški urad ga je obsodil na dva tedna zapora ter tisoč kron globe.

n. **Smrtna nesreča.** Delavec Kranjske stavbinske družbe, Franc Metelko, ki je zaposlen pri opekarni imenovane družbe na Viču, je v terek na delu tako nesrečno padel, da je že par ur pozneje umrl za poškodbami.

n. **Zrtev Sore** je postala sedemletna učenka Marija Poljanec iz Spodnje Senice pri Medvodah. Najbrže se je igrala ob bregu in padla potem v vodo. Kljub trudopolnemu iskanju še sedaj niso mogli dobiti njenega trupla.

n. **Roparski napad pri belem dnevu.** 73letnega posestnika Josipa Knafliča je dne 2. aprila v bližini Lemberga v celjskem okraju na javni cesti napadel neznan človek in mu pobral denar, uro in verižico, nakar je pobegnil. Knaflič je ranjen tudi na glavi.

n. **Avtomobil,** znamke Puch, je bil v terek ponoči ukraden gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo. Res neverjetna tatinska predrznost.

n. **Pes prinesel zmrznjeno dete.** Iz Amerike javljajo zanimivo vest: V mestu Council so našli zmrznjeno dete, katero je prinesel neki pes. Nihče ne ve, odkod je dete. Neka ženska, ki je opazila psa in njegovo breme, je pozvala telefonskim putem policijo. Ko so psu odvzeli dete iz zobovja, se ni niti najmanj branil.

n. **Tolovajski napad.** Kmet Ivan Savar iz Lukača v Slavoniji je peljal v četrtek v svoj vinograd gnoj. Kar ga ustavi trije neznanci in zahtevajo od njega, da jih popelje z vozom. Savar jih je opozoril, da je voz že itak preveč obložen in živinče preslabotno. Toda neznanci so se hoteli s silo spraviti na voz. Ker pa se je kmet branil, so ga napadli in mu zadali težko rano na glavo. K sreči so ljudje, ki so se nahajali v bližini, opazili ves dogodek, prihiteli kmetu na pomoč in pregnali razbojnike, ki so bili vsi oboroženi. Težko ranjenega kmeta so odpeljali v bolnišnico.

n. **Ponesrečen vlom v trgovino.** V noči od 30. na 31. marca je neki vlomilec vdrl v trgovino zlatarja Langerja v Virovitici; gospodar se je vsled prevelikega ropota zbudil, šel tiho po puško in nagnal vlomilca s puškinim kôpitom iz trgovine. Tat sploh ni mogel opraviti svojega posla.

n. **Zadnja žrtev Titanica.** Leta 1912. se je, kakor splošno znano, potopil veliki angleški parnik Titanic. Nedavno je prispel v neko mesto Zedinjenih držav neki zapuščen in slaboumni človek, v katerem so spoznali nekdanjega zdravnikarja dr. Johna Branda, ki je o priliki imenovane strahovite nesreče zgubil razum. Pótem časopisov je zaznal zanj njegov sin, poročnik v ameriški armadi, in ga takoj posetil; toda vsa njegova prizadevanja, da bi nesrečnega svojega očeta spravil k sebi, so bila zaman.

n. **Turki in židi** so se stepli na velikonočno nedeljo v Jeruzalemu. Vršili so se med njimi večji boji, tekom katerih je bilo na obeh straneh ranjenih okoli 200 oseb.

n. **Oropani poštni urad.** Zdi se, da so si tatovi v zadnjem času izbrali za svojo žrtev posebno poštno urade, ker domnevajo v njih več

denarja. V zadnjih mesecih so bili izvršeni vloni v poštno urade v Suhorju in Semiču na Belokranjskem in v Št. Vidu pri Stični. V noči od 6. na 7. t. m. pa so tatovi vdrli v poštni urad na Jezici pri Ljubljani in oplenili tamkajšnje blagajno, v kateri je bilo več tisoč kron denarja. Kljub jako marljivim poizvedbam orožniki tatovom še vedno niso mogli priti na sled.

n. **Pes je ugriznil** v ponedeljek 66letnega delavca Josipa Bahurja iz Zgornje Šiške. Lastnik nadležnega psa bo imel seveda opravka s policijo.

n. **Volkovi napadli poštni voz.** Dne 5. t. m. so v bližini Debrecsina volkovi napadli poštno konje. Voznik je vzel službeni samokres in oddal 12 strelóv na volkove. Konja sta se splasila in divje zdirjala po cesti. Po dolgem času se je vozniku posrečilo konje obvladati, med tem pa so volkovi izginili. Voznik je ostal nepoškodovan.

n. **Truplo nekdanjega ruskega generalisima prepeljano v Jugoslavijo.** Iz Krima v Rusiji so prepeljali v Beograd truplo generala Aleksejeva, bivšega vrhovnega zapovednika ruske carske armade v svetovni vojni. Pogreb, ki se je vršil v nazočnosti pokojnikove rodbine, je bil jako slovesen. Udeležili so se ga poleg regenta Aleksandra tudi zastopniki vlade, ruska kolonija v Beogradu, častniški zbor in vojaštvo.

n. **Zadnji avstrijski pravosodni minister** doktor Hugor Schauer je umrl te dni v Voitsbergu na Stajerskem. Bil je zagrizen sovražnik vsega, kar je bilo slovanskega, zlasti pa je zatiral še Jugoslovane. Minister je postal leta 1917. pod Seidlerjem in je ostal na tem mestu do prevrata, ki je z vsemi drugimi nemškimi mogotci na Dunaju spravi tudi njega s površja.

n. **Smrtno se je ponesrečil** v Broghtonu v Ameriki Slovenec Matija Rupar iz Škofje Loke. V rudokopu, kjer je delal, se je odtrgala nad njim plast kamenja, ki ga je zasula in ubila.

n. **Na zlet angleških skautov,** ki se bo vršil meseca avgusta v Londonu so Angleži povabili tudi jugoslovanski sokolski naraščaj, in sicer 50 Sokoličev, ki bodo gostje svojih angleških prijateljev.

n. **Berlinska policija** je te dni prišla na sled tiskarni, ki je svojčas tiskala ponarejene kolke za čehoslovaške bankovce. Aretirala je štiri osebe.

Razno.

r. **Kako dolgo žive rastline in drevesa?** Neki ameriški list poroča, da žive najkrajši čas jable, od katerih žive nekatere vrste samo do 40 let, dočim živi bršljan do 450 let, javor 500, breza 600, pomaranča 620, cipresa do 800, platana in lipa do tisoč let, jelka 1200, hrast 1500 let. Cedra raste tudi do 2000 let. V Kaliforniji v Ameriki pa so drevesa, ki so stara celo 5000 let.

r. **Nenavaden obrt.** Londonska policija je prijela nenavadnega čudaka. Mož je imel velikega psa, ki je bil naučen, da je dobro oblečenim gospodom trgati iz rok dežnike in potem z njimi pobegniti. Lastnik nadarjenega psa je seveda dežnike prodal in pri tem prav dobro živel, dokler ga ni zasačila trda roka pravice. Psa so izpustili, lastnika pa vtaknili v zapor.

r. **Smrtna kazen za razbojnike in tatove.** Neki Anglež, ki je prišel do prepričanja, da so razbojniki in tatovi nepoboljšljivi, nasvetuje, naj se vsi taki ljudje z najhujšimi sredstvi iztrebijo iz sveta. Ta Anglež misli, da naj bi se vse države sporazumele in to zlasti sedaj, ko je vojna ustvarila toliko zločincev in tatov, in določile za vsa srednje velika razbojništva in tatvine dosmrtno ječo, za velike zločine in tatvine pa smrtno kazen. Morda ima ta Anglež prav.

r. **Ribe potujejo.** Znano je, da ribe v rekah ne ostanejo vedno v istem kraju, marveč se selijo po celi reki. Pri potovanju preplavajo tudi visoke jezove ali slape, in sicer se vijejo navzgor po vodnem curku, ki pada čez jez. Potujejo pa tudi morske ribe. Dognali so to na ta način, da so ujetim ribam pritrčili na rep majhne obročke iz kavčuka in jih izpustili. Iste ribe so ujeli potem ribiči čez par tednov daleč od prvega kraja v drugem oddaljenem morju.

r. **Vzroki slaboumja.** Učenjaki navajajo trojno višto vzrokov te bolezni: 1.) vzroke pred porodom, 2.) vzroke med porodom in 3.) vzroke po porodu. Danes se hočemo pečati z nekaterimi slučajmi, ki spadajo v prvo vrsto. Izkušnja nás uči, da potomci sorodnih zakoncev navadno niso kaj čvrsti in zdravi. Mantegazza trdi, da je med 512 zakonci, sklenjeni med krvnimi sorodniki, našel samo 103 zakone z normalnimi (navadno zrašenimi) otroci. Skoraj štiri petine od teh zakonov je bilo ali nerodovitnih ali pa so bili njih otroci slabotni, slaboumni, bolehní, spaceni ali pa jih je metala božjast. Najnavadnejši vzrok slaboumja pa je nezmerno uživanje alkohola, kar so vedeli že stari Grki. Sloveči otroški zdravnik dr. Demme je našel pri desetih treznosti vdanih družinah 81,9 %, pri desetih pijančevanju vdanih družinah pa le 17,5 % duševno normalnih otrok. Bourneville je našel med 1000 slaboumnimi (idijotskimi) otroki, da so bili očetje v 471, matere v 84 slučajih vdani pijančevanju, torej skupaj 620 slučajev (62 %). Dahl na Norveškem trdi, da ima 50 do 60 % vseh idijotov (slaboumnih) pijance za svoje roditelje.

r. **Najslabejše kuharice na svetu** so Angležinje. Baje se sučejo po kuhinji tako nerodno kot nobena žena kakega evropskega ali ameriškega naroda. Tudi nimajo Angležinje za kuhanje prav nobenega talenta. Edina jed, ki jo zna Angležinja dobro pripraviti je čaj za zajutrek. Kave že ne napravi več dobro. O pripravljanju mesa, prikuhe ali slaščič ima Angležinja le malo pojma. Razen tega so zelo potratne. V Londonu zmečejo gospodinje na smeti na tisoče in tisoče živil, ki bi se dala še v kuhinji porabiti in ki niso odpadki. Angleži sami poznajo svoje žene prav dobro in nikjer in nikdar se ne sliši, da bi svoje gospodinje priporočali za vzgled drugim narodom.

Za smeh in kratek čas.

Ljubezniv soprog. Zena: „Oh, ali si že zopet pijan?“ Mož: „Nikar se ne jezi, saj to delam samo iz ljubezni do tebe, če sem pijan, te namreč dvakrat vidim.“

Lovska. Prvi lovec: „Moj pes je tako razumen, da takoj priteče, če ga pokličem.“ Drugi lovec: „Kaj to! Moj, moj, ta je šele razumen! Če mu rečem: Al' greš al' ne, pa gre al' ne.“

Znanje. Gospodar (hlapcu): „Kaj ti je rekel zdravnik? Kaj je z boleznijo?“ Hlapec: „Prepovedal mi je piti vino.“ Gospodar: „To bi ti tudi jaz lahko prepovedal.“

Pristopajte k Jugoslovanski Matici.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devizo, valute, vrednostne papirje itd.

Ekontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeko, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.